

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus II. De excommunicationibus Papæ in decretalibus reseruatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

Dico, *regulariter*, nam interdum ob circumstantias potest esse grauis, vt si Superior la datur, aut percussio coniuncta sit cum graui scandalo, aut cum magna sanguinis effusione aliisque circumstantiis quæ prudenter consideranda sunt, vt rectum de peccati grauitate, illiusque reseruatione iudicium ferri possit,

ARTICVLVS II.

De excommunicationibus Papa in Decretalibus reseruatis.

VARIÆ ex his libris afferri solent: *prima* sumitur ex *c. quarenti, de Officio, & potestate iudicis delegati*, quæ loco statuitur, vt delegatus à Papa si excommunicet illum qui rei iudicata parere contemnit, non solum intra quadrimestre tempus, quod ad soluendum debitum à lege reo conceditur, sed vsque ad integrum annum, iurisdictionem sibi commissam ad exequendam sententiam valeat exercere: vnde colligitur, si ita excommunicatus intra annum à delegato, qui eum excommunicauit, non absoluitur, illius excommunicationem non nisi à delegante, qui est summus Pontifex, tolli posse: eo quod iurisdicctio delegati post annum extinguitur.

Secunda sumitur ex *c. Ad falsariorum, de crimine falsi* vbi Innoc. III. falsantes litteras Apostolicas excommunicat cum suis fautoribus, his verbis. *Hos enim omnes falsarios litterarum nostrarum qui per se, vel alios vitium falsitatis exercent, cum fautoribus, & defensoribus suis anathematis vinculo decernimus innodatos: statuentes vt clerici qui falsarij fuerint deprehensi, omnibus officiis & beneficiis Ecclesiasticis perpetuo sint privati. Ita quod qui per se falsitatis vitium exercuerint, postquam per Ecclesiasticum iudicem fuerint degradati, seculari potestati tradantur, &c.* Addit Pontifex clericos qui litteris falsis vtuntur, officiis, & beneficiis Eccle-

Ecclesiasticis spoliandos, laicos vero tam diu manere excommunicatos, donec satisfaciant competenter. Verum in toto hoc capite nullum est verbum, ex quo constet: hanc excommunicationem esse Papæ reservatam; reservatur tamen in Bulla cœnæ, de qua postea.

Tertia sumitur ex eodem titulo c. *Dura saepe* & adijcitur vbi idem Pontifex præcipit Episcopis, vt generalem excommunicationis sententiam promulgent, quam per singulas parochias faciant frequentius innovari; quod si quis falsas litteras se habere cognoscit, intra 20. dies litteras illas aut destruat, aut resignet, si pœnam excommunicationis voluerit evadere, quam nisi in mortis articulo, sine ipsius mandato, à quoquam non vult relaxari.

Quarta refertur c. *conquesti*, de sententia excommunicata. vbi Clemens III. hoc statuit contra nonnullos, qui quasdam Ecclesias violenter confregerant, & spoliauerant. *Quoniam igitur gravia sunt, nec clausis debent oculis præteriri mandamus quatenus si est ita, memoratos sacrilegos excommunicatos nunciatis, & faciatis sicut excommunicatos arctius euitari, donec passis iniuriam congruè satisfaciant, & damna pro eis data resarciant, & cū litteris vestris, rei veritatem continentibus, Apostolico se conspectui representent.* Ex quibus verbis patet 1. hanc censuram esse latæ sententiæ, cū Pontifex præcipiat Episcopis, vt sacrilegos illos de quibus agit, denunciaret excommunicatos. 2. eiusmodi excommunicationem non incurri ob solam effractionem Ecclesiæ, nec ob solam illius spoliationem, sed propter vtrumq; simul iunctum. 3. excommunicationem prædictam non nisi post denunciationem esse Papæ reservatam, adeoque; antequam fiat denunciatio, posse ab Episcopo, imò & à quocunque Sacerdote, ad audiendas confessiones approbato, tolli.

Quinta habetur c. *Tua nos*, eodē titulo, vbi statuitur qui non solum eos in clericos temerarias manus iniiciunt, sed etiam incēdiarios, ex quo sunt per Ecclesiæ sen-

sen-

sententiam publicati, pro absolutionis beneficio ad fidem Apostolicam mittendos esse. Vbi nota i. hanc censuram ferri generatim contra incendiarios, adeoque siue loca sacra, siue domos prophanas incendant. 2. eam non nisi post denunciationem ab Episcopo factam, summo Pontifici reservatam esse.

Sexta sumitur ex *C. nuper* eodem tit. vbi statuitur, eum qui nominatim excommunicato scienter communicat in crimine criminoso, & consilium, auxilium, vel fauorem impendendo, quinque proinde ratione damnati criminis, videtur in eum delinquere qui damnauit, non nisi a damnante vel ab eius superiore absolui posse. Ex quo manifestum fit, communicantem eo modo cum excommunicato nominatim à Papa, non nisi à summo Pontifice, ab excommunicatione quam contraxit, absolui posse.

ARTICVLVS III.

De excommunicationibus in 6. Decretalium, & in Clementinis Papa reservatis.

MVLTA sunt etiam excommunicationes Romano Pontifici in 6. Decretalium reservatae. *Prima* est contra illos qui, sine licentia speciali summi Pontificis, aliquem Magnatem in Senatorem, Capitaneum, Patricium, aut Rectorem vrbis Romanæ eligunt, vt patet ex *c. Fundamenta, de electione, & electi potestate*. Verùm huius censuræ rarus est vsus, cùm talis electio à summo Pontifice fieri solet.

Secunda colligitur ex *c. clericis de immunitate Ecclesiarum* vbi prohibetur clericis, ne de rebus suis, vel Ecclesiarum aliquid soluant laicis, sub quocunque colore mutui, subventionis, doni, vel alio quolibet absque licentia Apostolicæ sedis: & laicis ne quid tale à clericis exigant, vel recipiant. Inobedientes verò ipso facto excommunicantur, itemque iis auxilium, consilium, vel fauorem publicè, vel occultè, scien-